

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **Ing. T. W.**, narozený „X“
bytem „X“
zastoupený advokátem JUDr. Janem Walterem
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec

proti

žalovanému: **Městský úřad Vejprty**
sídlem Tylova 870/6, 421 91 Vejprty

v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

takto:

- I. Žalovaný **je povinen** ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o žádosti žalobce o informace ze dne 29. 1. 2019, evidované pod č. j. 343/19.
- II. V řízení o žalobě a kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 3. 2020, č. j. 15 A 108/2019-43, je žalovaný **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **7 987 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného spočívající v tom, že žalovaný nevyřídil jeho žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) ze dne 29. 1. 2019, ve které požadoval informaci o tom, pod jakým číslem jednacím či spisovou značkou byla žalovaným vyřizována stížnost podle § 175 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) na postup Městského úřadu Vejprty, stavebního úřadu, ve věci dle k žádosti přiloženého podnětu JUDr. Jana Waltera ze dne 18. 12. 2015, který se týkal zkušebního provozu stavby „Pila Kovářská“. Žádost dále nebyla vyřízena ani v části, ve které žalobce požadoval informaci o tom, které úřední osoby byly pověřeny vyřizováním této stížnosti, kdy byla tato stížnost žalovanému doručena, a sdělení o tom, zda byla shledána důvodnou, částečně důvodnou, nebo nedůvodnou.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedl, že dne 29. 1. 2019 požádal žalovaného o „1. sdělení, zda žalovaný vyřizoval stížnost podle § 175 odst. 1 správního řádu na postup Městského úřadu Vejprty, stavebního úřadu ve věci podnětu ze dne 18. 12. 2015 (pozn. tento podnět byl k žádosti přiložen) týkajícího se zkušebního provozu stavby „Pila Kovářská“ s vraty pilnice neodpovídajícími projektové dokumentaci,
 2. sdělení, pod jakým číslem jednacím/spisovou značkou byla tato stížnost vyřizována,
 3. sdělení, které úřední osoby byly pověřeny vyřizováním této stížnosti,
 4. sdělení, kdy byla tato stížnost žalovanému doručena,
 5. sdělení, zda byla stížnost shledána důvodnou, částečně důvodnou nebo nedůvodnou,
 6. poskytnutí písemnosti, kterou byl stěžovatel vyrozuměn o vyřízení stížnosti“.

Žalovaný vyřizoval žádost opakovaně, neboť žalobce opakovaně brojl proti jeho postupu stížnostmi podle § 16a odst. 1 písm. b) a c) InfZ. Naposledy žádost vyřizoval přípisem ze dne 25. 4. 2019, ve kterém z vyžádaných informací poskytl informaci pouze k bodu 1. žádosti. Namísto informací vyžádaných pod body 2. až 5. poskytl informace jiné. Ohledně bodu 6. v přípisu rozhodl o částečném odmítnutí žádosti z důvodu, že informací nedisponuje. Žalobce dne 26. 4. 2019 podal na postup žalovaného stížnost podle § 16a odst. 1 písm. c) InfZ, neboť žádost nebyla vyřízena v části pod body 2. až 5. K této stížnosti ani k žádosti o informace žalobce žádnou další písemnost neobdržel. Žalobce uzavřel, že bezvýsledně vyčerpал dostupné prostředky ochrany, přesto se požadované informace nedočkal.

Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný k výzvě soudu spolu se spisovým materiálem předložil písemné vyjádření k žalobě, v němž popsal průběh řízení s tím, že má za to, že žalobci odpověděl v termínu a před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Replika žalobce

4. Žalobce doplnil tvrzení ohledně skutečností nastalých po podání žaloby, kdy dne 12. 6. 2019 obdržel opožděné rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje o jeho stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. c) InfZ ze dne 26. 4. 2019, kterou byl postup žalovaného potvrzen s tím, že jelikož žalovaný žádnou stížnost ve věci podnětu ze dne 18. 12. 2015 nevyřizoval, logicky ani nemůže poskytnout informace, které se k uvedené stížnosti vážou. Žalobce tento závěr považuje za nesprávný. Z toho, že žalovaný předmětnou stížnost nevyřizoval, totiž nelze dovodit, že jiným způsobem nezískal informace o tom, po jakém číslem jednacím byla stížnost vyřizována, kdo byl vyřízením pověřen a s jakým závěrem vyřízení proběhlo, a to zejména v situaci, kdy je ze zákona příslušným k vyřízení stížnosti. Podle žalobce žalovaný „informací o tom, že mu byla stížnost doručena, dokonce disponovat musí, protože mu stížnost byla adresována“. I pokud by žalovaný tyto informace neměl, nemůže žádost vyřídit tím, že poskytne informace jiné, ale musí vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti, resp. informace vytvořit a poskytnout (je-li to fyzicky možné a ze zákona má povinnost jimi disponovat).

Ústní jednání soudu

5. Při jednání soudu konaném dne 23. 9. 2020 právní zástupce žalobce trval na tom, že žaloba byla podána důvodně.
6. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání odkázal na písemné vyjádření k žalobě s tím, že nadále navrhoval zamítnutí žaloby, neboť na žádost bylo reagováno přípisem ze dne 25. 4. 2019.
7. Soud v souladu s § 52 s. ř. s. na návrh žalobce provedl dokazování datovou zprávou od advokáta JUDr. Jana Waltera doručenou dne 21. 10. 2017 do datové schránky žalovaného a z vlastní iniciativy sdělením žalovaného ze dne 18. 3. 2020, č. j. MU- VEJ/916/2020/VVS, adresovaným JUDr. Janu Walterovi, včetně jeho přílohy, kterou byl přehled zpráv došlých do datové schránky žalovaného dne 21. 10. 2017. Datová zpráva JUDr. Jana Waltera ze dne 21. 10. 2017 měla předmět „*Stížnost na postup Městského úřadu Vejprty, stavebního úřadu ve věci podnětu z 18.12.2015 k šetření porušení rozhodnutí o zkušebním provozu v souvislosti s výměnou vrat v objektu na par.č. st. X v k.ú. X*“. JUDr. Jan Walter si v ní stěžuje, že dosud nebyl vyrozuměn o vyřízení svého podnětu ze dne 18. 12. 2015 k šetření správního deliktu spočívajícího v instalaci nových vrat do objektu výrobní haly stavby na parc. č. st. „X“ v k. ú. „X“ v rozporu se stavební dokumentací ke stavbě „Pila Kovářská“, a žádá nápravu. Sdělení žalovaného ze dne 18. 3. 2020, č. j. MU- VEJ/916/2020/VVS, je odpovědí JUDr. Janu Walterovi na žádost o informace podle InfZ. Žalovaný v ní reagoval na žádost o informace, která mu měla být doručena dne 12. 3. 2020 a kterou bylo požadováno poskytnutí přehledu všech datových zpráv, které byly dodány do datové schránky žalovaného dne 21. 10. 2017, tak, že v příloze zaslal přehled dle požadavku.

Posouzení věci soudem

8. Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 věty první s. ř. s. se po bezvýsledném vyčerpání prostředků k nápravě nečinnosti ve správním řízení lze domáhat, aby v případě nečinnosti správního orgánu soud uložil příslušnému

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Žalovaným je podle odst. 2 téhož ustanovení ten správní orgán, jenž má podle žalobního tvrzení povinnost rozhodnutí vydat. Podle § 81 odst. 1 s. ř. s. soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.

9. Z právé uvedeného vyplývá, že v tomto řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. se nelze domáhat uložení povinnosti vydat jakékoliv rozhodnutí či osvědčení, nýbrž jen taková rozhodnutí a osvědčení, která lze považovat za správní akty jako výsledky činnosti správních orgánů při výkonu veřejné správy. Zcela základním předpokladem pro uložení povinnosti správnímu orgánu vydat rozhodnutí či osvědčení je tedy skutečnost, že správní orgán je nečinný při vydání rozhodnutí nebo osvědčení ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s., tj. musí se jednat o materiální správní akt, kterým se zakládá, mění či závazným způsobem určuje veřejné subjektivní právo či povinnost, popř. jiným způsobem se zasahuje do právní sféry účastníka správního řízení. V řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu je soud oprávněn zkoumat pouze to, zda v příslušné věci samé došlo ve stanovené lhůtě k vydání rozhodnutí nebo jestli vůbec takové rozhodnutí mělo být na žádost žalobce vydáno. To jinými slovy znamená, že soud není oprávněn posuzovat formální náležitosti již vydaných rozhodnutí a rovněž je vyloučeno, aby soud posuzoval, zdali měl správní orgán svým rozhodnutím či osvědčením žalobci vyhovět.
10. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a provedeném dokazování dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Soud se zabýval otázkou pasivní legitimace a tím, zda je žaloba proti nečinnosti správního orgánu použitelným prostředkem ochrany v dané věci. Soud vycházel z rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, www.nssoud.cz, ve kterém je uvedeno, že potvrzení postupu povinného subjektu podle § 16a odst. 6 písm. a) InfZ, vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) téhož zákona, není rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace; žadatel o informaci se může bránit vůči povinnému subjektu nečinností žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s. Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že jednotlivce se stížností dle § 16a odst. 1 písm. b) či c) InfZ může domáhat vyřízení celého obsahu žádosti o informace. Bezvýsledným vyčerpáním prostředků ochrany proti nečinnosti (nedojde k rozhodnutí ve věci samé – odmítnutí či odložení žádosti, případně její části, či poskytnutí informace – tedy vyřízení celého obsahu žádosti) budou splněny podmínky pro podání žaloby dle § 79 s. ř. s. Žalobce se v řízení před soudem může domáhat vydání rozhodnutí ve věci (obdobně jako v řízení před správním orgánem). Shledá-li soud žalobu důvodnou, nařídí povinnému subjektu, aby o žádosti rozhodl.
12. Soud ze spisového materiálu zjistil, že žalobce zastoupený stejně jako v řízení před soudem JUDr. Janem Walterem podal dne 29. 1. 2019 žádost o poskytnutí informace ohledně žalovaným vyřizované stížnosti ve věci dle k žádosti přiloženého podnětu JUDr. Jana Waltera ze dne 18. 12. 2015, který se týkal zkušebního provozu stavby „Pila Kovářská“. Žádost se skládala ze šesti požadavků tak, jak je uvedeno v první větě druhého odstavce odůvodnění tohoto rozsudku. Žádost byla žalovanému doručena téhož dne a bylo jí přiděleno č. j. 343/19. Žalovaný na ni žalobci po opakovaných stížnostech odpověděl přípisem ze dne 25. 4. 2019, ve kterém uvedl, že nevyřizoval stížnost ve věci podnětu z Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

18. 12. 2015 (ad bod 1.), vyřizoval pouze podnět z 18. 12. 2015, a to pod MU - VEJ/3659/15 (ad bod 2.), kdy pověřen vyřizováním podnětu byl Ing. T. V. (ad bod 3.). K bodu 4. žádosti žalovaný uvedl, že „*stížnost ve věci podnětu u 18. 12. 2015*“ nebyla u něj zaevidována. K bodu 5. žádosti sdělil, že „*nebylo řešeno*“.

13. Žalobce proti jeho postupu podal dne 26. 4. 2019 další stížnost podle § 16a odst. 1 písm. c) InfZ, ve které namítal nevyřízení žádosti o informace v bodech 2. až 5., přičemž argumentoval stejně jako v následně podané a nyní projednávané žalobě. O této stížnosti bylo rozhodnuto rozhodnutím Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 12. 6. 2019, č. j. KUUK/78078/2019/UPS - 5, tak, že se postup žalovaného při vyřizování žádosti o informace ze dne 29. 1. 2019 potvrzuje. Krajský úřad dospěl k závěru, že z důvodu, že žalovaný žádnou stížnost ve věci podnětu ze dne 18. 12. 2015 nevyřizoval, logicky ani nemůže poskytnout informace, které se k uvedené stížnosti vážou. Informace požadované v bodech 2. až 5. žádosti přitom navazovaly na informaci uvedenou v bodě 1. Žalovaný v reakci na tyto body žádosti žalobci poskytl informace nad rámec žádosti.
14. Z uvedeného plyne, že žalobce vyčerpal prostředek proti nečinnosti žalovaného, jímž byla stížnost ze dne 26. 4. 2019, avšak její užití nevedlo dle žalobce k vyřízení celé žádosti, neboť ta nejprve nebyla vyřízena včas, a po podání žaloby byl postup žalovaného nadřízeným orgánem potvrzen. V takovém případě má žalobce možnost obrátit se na soud s žalobou proti nečinnosti přímo povinného subjektu (žalovaného), aby mu bylo uloženo o celé žádosti rozhodnout, což žalobce učinil. Soudu tedy nic nebránilo přistoupit k meritornímu posouzení žaloby.
15. Na tomto místě soud považuje za vhodné zrekapitulovat dosavadní průběh soudního řízení. Ve věci byl soudem vydán rozsudek ze dne 10. 3. 2020, č. j. 15 A 108/2019-43, kterým byla žaloba zamítnuta. Své rozhodnutí tento soud založil na úvaze, podle které pokud žalovaný uvedenou stížnost nevyřizoval, nebylo možné žalobci poskytnout odpovědi na navazující otázky pod body 2. až 5. žádosti o informace, neboť takovéto informace z povahy věci nemohou existovat. Žalobci byly žalovaným poskytnuty bližší informace o podnětu ze dne 18. 12. 2015 a způsob vyřízení žádosti tak naplnil účel InfZ více, než kdyby byla žádost v této části odmítnuta.
16. Nejvyšší správní soud na základě kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 2. 7. 2020, č. j. 7 As 80/2020-32, předmětný rozsudek soudu zrušil a věc soudu vrátil k dalšímu řízení. Konstatoval přitom, že pokud se žádost týká neexistujících informací, je nutné ji odmítnout. Rovněž tomuto soudu uložil zabývat se žalobcem v rámci kasačního řízení doloženým přehledem zpráv došlých do datové schránky žalovaného dne 21. 10. 2017.
17. Předmětem přezkumu je otázka, zda žalovaný má povinnost vyřídit žádost žalobce o informace ze dne 29. 1. 2019, neboť dle žalobce žalovaný dosud o celé žádosti věcně nerozhodl, tj. některou informaci neposkytl ani nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti. V nyní projednávané věci je tak stěžejní otázkou, zda žalovaný žádost o informace vyřídl sdělením ze dne 25. 4. 2019, tedy řádným poskytnutím informace, či zda je nadále s jejím vyřízením nečinný.
18. Žalobce v rámci kasačního řízení předložil přehled podání dodaných do datové schránky žalovaného dne 21. 10. 2017, který získal od žalovaného v rámci žádosti o informace podle InfZ. Z něj dovozoval, že právě tohoto dne byla žalovanému doručena stížnost dle bodu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

1. jeho žádosti o informace ze dne 29. 1. 2019. Soud po provedeném dokazování zjistil, že žalovanému byla dne 21. 10. 2017 doručena stížnost JUDr. Jana Waltera dle § 175 odst. 1 správního řádu ve věci podnětu z 18. 12. 2015, která skutečně odpovídá stížnosti vymezené v bodu 1. žádosti žalobce o informace ze dne 29. 1. 2019. Tuto stížnost stejně jako podnět z 18. 12. 2015 podal JUDr. Jan Walter, který je právním zástupcem žalobce v řízení o žádosti o informace i v tomto soudním řízení.
19. Z doplnění kasační stížnosti žalobce ze dne 26. 3. 2020 a sdělení žalovaného ze dne 18. 3. 2020, č. j. MU- VEJ/916/2020/VVS, soud zjistil, že žalobce si pro účely kasačního řízení konkrétním dotazem na přehled zpráv došlých žalovanému během jednoho dne obstaral listinu s přehledem zpráv dodaných do datové schránky žalovaného, mezi nimiž byla i výše zmíněna stížnost JUDr. Jana Waltera odpovídající bodu 1. žádosti žalobce o informace ze dne 29. 1. 2019.
20. Podle § 15 odst. 1 InfZ, pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
21. Z InfZ mimo jiné vyplývá, že povinný subjekt může žádost vyřešit buď tak, že žádost odloží [§ 14 odst. 5 písm. a), c) InfZ], nebo žádosti vyhoví, tedy poskytne požadované informace [§ 14 odst. 5 písm. d) InfZ], nebo žádost odmítne [§ 15 odst. 1 InfZ].
22. Podle § 16a odst. 1 písm. c) InfZ stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí.
23. Každá žádost o poskytnutí informací podaná podle InfZ musí být celá vyřízena některým ze zákonem předpokládaných způsobů. Zákon přitom nedává povinnému subjektu pravomoc k tomu, aby se doručenou žádostí či její částí nezabýval, tedy aby ji nijak nevyřídil (viz rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2016, č. j. 8 A 106/2016-40; ze dne 20. 7. 2017, č. j. 8 A 127/2016-390, www.nssoud.cz).
24. Ke shodným závěrům dospěla i odborná literatura (Jelínková, J., Tuháček, M.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář, Wolters Kluwer, Praha, 2017, komentář k § 14 odst. 5 InfZ), která uvádí, že: „[N]edojde-li k odložení žádosti pro nedostatek působnosti povinného subjektu (nebo pro nedoplnění žádosti), ani k vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 (z některého z důvodů ochrany informací podle § 7 až 11, event. jiného zákona, resp. pro faktický důvod neexistující informace, resp. pro neupřesnění žádosti), musí být informace poskytnuta ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění [či upřesnění žádosti, i když v tomto případě tak § 14 odst. 5 písm. d) nestanoví výslovně, zjevně opomenutím zákonodárce];...“
25. Soud konstatuje, že žalovaný byl povinen žádost o informaci vyřídit ve lhůtě 15 dnů od podání žádosti, tj. do 13. 2. 2019, nakonec však na ni po opakovaných stížnostech finálně reagoval až sdělením ze dne 25. 4. 2019. Žalobce však namítal, že ani tímto sdělením žalovaný žádost o informace nevyřídil a předmět žádosti o informace plně nevyčerpal.
26. Soud dospěl k závěru, že žalovaný sice odpověděl na žádost žalobce o informace ze dne 29. 1. 2019 před podáním žaloby, s ohledem na provedené dokazování však je zřejmé, že

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

mu poskytl jiné informace než ty, které žalobce ve své žádosti o informace požadoval. Jelikož žalovaný nevyhověl podané žádosti a ani o ní nerozhodl jiným zákonem předvídaným způsobem, nelze než konstatovat, že žalovaný byl a nadále je s vyřízením podané žádosti o informace nečinný.

27. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019 - 34, ve kterém řešil podobnou věc stejných účastníků, konstatoval, že „předmětem nyní řešené věci je otázka ochrany proti nečinnosti správního orgánu. Povinnost správních orgánů „konat“ a postupovat v řízení bez zbytečných průtahů je přitom jednou ze základních zásad správního řízení (viz § 6 odst. 1 správního řádu), vyplývající z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Těto základní povinnosti se tedy správní orgány nemohou zprostit, a to ani s ohledem na případné excesivní návrhy účastníků řízení. V opačném případě se správní orgány dopouštějí nezákonné nečinnosti. Skutečnost, že má návrh šikanózní charakter, může předurčit pouze samotné vyřízení žádosti, neboť z obecného hlediska zneužití práva nepožítvá právní ochrany. V každém případě je však nutno trvat na zdůvodnění takového postupu, a to s přihlédnutím k celkovému kontextu dané věci, obsahu žádosti a dlouhodobému přístupu žadatelů k uplatňování svých práv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 8 As 130/2012-10, ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018-39, či ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019-33). Nelze však aprobovat jako zákonný postup správních orgánů, které na podání účastníků nikterak nereagují a tato podání ve lhůtě stanovené zákonem nevyřizují.“
28. Z výše uvedených důvodů soud posoudil žalobu jako důvodnou a v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému v předmětném řízení vydat ve věci meritorní rozhodnutí, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, která je stanovena jako základní lhůta k poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) InfZ. Vydáním rozhodnutí lze v této věci rozumět i poskytnutí informací.
29. Výrok o náhradě nákladů řízení byl stanoven na základě § 110 odst. 3 a § 60 odst. 7 s. ř. s., podle kterých platí, že v případě rozhodování krajského soudu po zrušení rozhodnutí Nejvyšším správním soudem krajský soud rozhoduje i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. Soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši 7 987 Kč. Náhrada se skládá ze zaplacených soudních poplatků ve výši 2 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost, cestovného právního zástupce žalobce k jednání soudu z Žatce do Ústí nad Labem a zpět (celkem 140 km, průměrná spotřeba 7,4 l na 100 km, palivo nafta) ve výši 917 Kč a z částky 70 Kč za parkovné.
30. Soud tedy žalobci, který měl ve věci plný úspěch, nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, které představovaly požadovaná odměna a hotové výdaje advokáta. Přihlédl přitom k důvodům zvláštního zřetele hodným, které spatřoval v kontextu celé rozhodované věci, ve které se žalobce Ing. Tomáš Walter zastoupený advokátem JUDr. Janem Walterem domáhal poskytnutí informace ohledně stížnosti týkající se podnětu, které oba podal JUDr. Jan Walter. Již k žádosti o informace žalobce přiložil podnět JUDr. Jana Waltera. Ze strany žalovaného se mu dostalo informace o tom, že žádnou stížnost nevyřizoval. Žalobce byl pak následně v kasačním řízení schopen po učinění zcela konkrétního dotazu na zprávy došlé žalovanému dne 21. 10. 2017 uvést stížnost JUDr. Jana Waltera. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odpovídající bodu 1. žádosti o informace. K tomu soud podotýká, že s ohledem na znění § 175 odst. 1 správního řádu nebylo ve věci podnětu JUDr. Jana Waltera ze dne 18. 12. 2015 myslitelné jiné dotčené osoby, která by mohla stížnost podle tohoto ustanovení podat, neboť tím, kdo nebyl včas vyrozuměn o vyřízení svého podnětu mohl být v souladu s § 42 správního řádu pouze on.

31. Z uvedeného je zřejmé, že podnět i stížnost podal JUDr. Jan Walter a že žalobce se domáhal informací, které mu minimálně zčásti byly známy. Soud konstatuje, že JUDr. Jan Walter, který měl z logiky věci největší zájem na vyřízení svého podnětu a stížnosti, měl možnost se požadovaných informací domoci např. nahlížením do spisu. Žádosti podle InfZ nelze tento nebo obdobný institut obcházet. Požadování informací, kterých se lze domoci takovýmto jiným způsobem, prostřednictvím žádosti o informace dle InfZ, je podle soudu v rozporu s účelem právní úpravy svobodného přístupu k informacím. Požadování takovýchto informací týkajících se věci zástupce prostřednictvím žaloby podané jménem žalobce, kterého zástupce jako advokát v soudním řízení zastoupí, pak soud považuje za zneužití práva na zastoupení advokátem.
32. Soud se v tomto posouzení ztotožňuje s názorem dle usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2013, č. j. 22 A 66/2013 - 24, publ. pod č. 2995/2014 Sb. NSS, který aplikuje i na tuto věc: „*Krajský soud při posouzení věci vycházel z ustálené dlouhodobé rozhodovací praxe Ústavního soudu v otázkách nákladů advokátního zastoupení (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 14.9.2011 sp. zn. I. ÚS 3698/10, nalus.usoud.cz, či ze dne 25.7.2012 sp. zn. I. ÚS 988/12, nalus.usoud.cz). Ústavní soud ve své rozhodovací praxi akcentuje účel a smysl soudního řízení, jímž je ochrana porušených nebo ohrožených skutečných práv a právem chráněných zájmů. V souladu s tímto účelem a smyslem soudního řízení nejsou situace, kdy jsou žaloby podávány nikoli kvůli věci samé, ale kvůli částce, která může být přiznána na náhradu nákladů řízení. Ústavní soud akcentuje, že nelze připustit, aby soudní řízení bylo odtrženo od jeho skutečného společenského poslání a aby se místo poskytování ochrany stalo výlučně nástrojem sloužícím k vytváření snadného a nijak neodůvodněného zisku na úkor protistrany. Z tohoto hlediska lze za účelně vynaložené náklady považovat toliko takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo u soudu. Náklady spojené se zastoupením advokátem tomuto vymezení zpravidla budou odpovídat. Tomuto pravidlu však nelze přisuzovat absolutní, bezvýjimečnou povahu; mohou se vyskytovat i situace, za nichž náklady spojené se zastoupením advokátem nebude možno považovat za nezbytné k řádnému uplatňování nebo bránění práva u soudu. Takovou situaci, kdy náhradu nákladů řízení spojených se zastoupením advokátem nebude možno přiznat, je krom jiného zneužití práva na zastupování advokátem. Čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod přiznává každému právo na právní pomoc mj. v řízení před soudy, což je garantováno především možností nechat se zastupovat v řízení advokátem. Pokud se však účastník řízení nenechá zastoupit proto, aby mu byla poskytována kvalifikovaná právní pomoc osobou práva znalou, ale jediné za účelem dosažení bezdůvodného zisku, neodpovídá to účelu, který procesní právo v tomto institutu sleduje, a takový účastník se jím snaží získat výhodu, kterou procesní právo nepředpokládá. Takové počínání lze podřadit pod kategorii zneužití procesního práva. Jestliže pak tímto způsobem usiluje o dosažení bezdůvodného zisku prostřednictvím náhrady nákladů spojených se zastoupením advokátem, je možno takové jednání charakterizovat dokonce jako šikanózní, neboť je vedeno přímým úmyslem způsobit*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

protistraně újmu v podobě částky, kterou by musela zaplatit na náhradě nákladů spojených se zastoupením advokátem.“

33. Podanou žalobou nebyl sledován cíl, k němuž je soudní řízení určeno (vydání požadovaného rozhodnutí), ale naopak jeho cílem bylo primárně generovat náklady soudního řízení na úkor žalovaného. Žalobci proto soud přiznal pouze právo na náhradu odpovídající výši zaplacených soudních poplatků, cestovného a parkovného.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 23. září 2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.